

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egész évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

Erélytelenség ?

Irla: Argus.

A 90-es években történt. Úgy emlékszem 1892-ben. A magyar szent korona országaihoz tartozó csendőrség felügyelői teendőivel megbízott néhai Török Ferencz tábornagy úr a kecskeméti őrsön szemlét tartott. Akkor még csak szakasz- és őrsparancsnokság volt az alföldi bires városban.

Téli idő volt és hamarosan este lett, mikor a délutáni órákban az iskolázásra került a sor.

A néhai kegyelmes úr lámpát sem engedett gyújtani, csak úgy az ablak alatti utcái lámpától beszűrődő fény mellett examinálta az őrs legénységét a szakaszparancsnok jelenlétében.

Egyik fiatalabb csendőrnek a következő fogas kérdést adta fel:

— Ön egyedül fogolykíséreti szolgálatba van vezényelve. A körülbelül 28—30 km.-nyire levő városi székhelyre kell egy az őrs által elfogott s megbilincselte foglyot bekísérni. Utközben egy nagy kiterjedésű réten kell áthaladnia, a hol sem tanya, sem más lakott hely nincs a közelben. Közben rásteledik s a rétre érve, a fogoly minden különösebb ok nélkül, földre veti magát és megtagadja a tovább menetelt. — Mit fog ön tenni?

A fiatal csendőr előveszi minden tudományát és hosszú sóhajtás után, a kérdés szerinti különleges helyzetre való minden tekintet nélkül, a mint azt a rendes körülmények közt való eljárásnál tanulta feleletbe

elmeztetem az engedetlenkedőt a törvény nevében a következményekre és fegyverhasználattal fenyegetem meg... itt megakad.

— No és ha még sem engedelmeskedik? — nógatja a habozó csendőrt a kegyelmes úr.

— Fegyvert használok ellene! — vágja ki a csendőr nagynehezen.

— Most már azt mondja meg, hogy a Szervezeti utasítás 11. §-ának (akkor még a 11-ik §-ban volt ez) melyik pontja alapján használja a fegyverét? — teszi fel az újabb fogas kérdést a kegyelmes úr.

Erre már teljesen elakad a csendőr, szomszédai elhaló sugdosását nem értette, neki pedig eszébe jutott, hogy az utasítás említett §-ának egyik pontjában sincs a felvetett esetre alkalmazható rendelkezés, mert a 3. pont szerint is csak akkor van joga a csendőrnek fegyverét használni az ellen, a ki őt szolgálata teljesítésé meggátolni akarja, ha az illető tettelesen ellenszegül, már pedig a kérdés szerinti esetben a fogoly csak passzív ellenállást tanusít.

— Segitse ki! — szólítja fel a kegyelmes úr a következőt.

— Kiabálok, sipolok, füttyülök, végső esetben vészlövéseket adok le — felelé egy szuszra a kérdezett.

— És ha mindezek eredménytelenül maradnak? — szól az újabb kérdés.

A csendőr hálgat. A többi fészkelődik, sugnának, de nem mernek.

— Mondja meg neki — mutat a következő, már öregebb csendőrrre a kegyelmes úr.

— Várok, míg jön valaki s ha kocsival jön, felteszük annak kocsijára. Ha pedig koci nélkül jön, elküldöm a legközelebbi tanyára vagy községbe kocsiórt és segítségért — válaszol a csendőr a kérdésre.

— Hátha senki sem jön — fokozza újabb kérdéssel a zavart a kegyelmes úr.

— Akkor is várok — feleli a csendőr egykedvűen.

— No és ha mind a ketten megfagynak a hosszú várakozás alatt — vélekedik a kegyelmes úr.

Erre azután teljesen adós marad úgy a kérdezett, mint a következő két csendőr a felelettel.

— Magyarázza meg nekik ön — szólítja fel a kegyelmes úr a legöregebb, egy öt éves csendőrt — ön már tapasztaltabb, mint ezek a fiatalok.

Ez egy közismert hirtelen beszédű és még hirtelenebb közü csendőr volt, aki nem igen válogatott az eszközökben, ha a csendőri erélyesség nyilvánítására került a sor. S bár jól tudta, hogy a kegyelmes úr a legnagyobb szigorral üldözi a háttalmozást, még ez a tudat sem tartotta vissza a következő feleletét:

— Olyat vágok rá, a milyen hosszú a puskám és ha erre sem mozdul, megismétlem, míg rá nem gondolja magát a tovább menetelre!

Hegedűt, harmonikát, tárogatót,

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYÁRA
STOWASSER J.

os. és kir. udvari és hadsereg szállító,
II., Lánchíd utca 5. — Gyári C
társa, vételo és becsorólás. — Árjer

és a többi hangszereket általában
elismert legjobb gyártm. szállít.

Bákkóczy-Tárogató feltalálója, Budapest,
II., Lánchíd utca 3. — Régi hangszerek javít-
és minden hangszerről külön küldetik.

Halotti esend követte az erélyességgel tüntető merész feleletet. S mint utóbb kiderült, mindenki el volt rá készülve, hogy ha egyéb nem is, de szigorú doigálás lesz a dolog vége az illető csendőrré nézve. Ez azonban nem történt meg.

Rendkívüli eset felvetéséről lévén szó, a kegyelmes úr egy erélyes rendreutasítással végét vetette a továbbiaknak, amennyiben pár percnyi hallgatás után rászólt az erélyeskedő csendőrré:

— Ez az kérem; nem is tudnak önök mást, mint ütni-verní azt a szegény népet, amelynek véres verejtékkel szerzett filléreiből begyült adókból tartja önöket az állam!

Azután pedig anélkül, hogy megmagyarázta volna, hogy mi célja volt a fogas kérdés feltevésével, vagy az eljárásra kioktatta volna a szorongó csendőröket, magához szólítván a szakasparancsnokot elmentek vacsorázni, gondolván, hogy ott van az őrsparancsnok, egy 20 éven felül szolgáló őrmester, majd megmagyarázza az a csendőreinek a felvetett esethen követendő eljárást.

A történeti igazságnak tartozom azonban annak a kijelentésével, hogy ez sem történt meg. A kegyelmes úr eltávozása után volt ugyan pár percnyi eszmecsere a kérdés felett, de eközben is mindenki úgy találta, hogy ezt a kérdést másként megoldani nem lehet, majd közbejött a vacsora is, minélfogva a probléma megoldatlan maradt.

A kegyelmes úr nyilatkozta hiányában most se tudhatjuk, hogy tulajdonképpen milyen feleletet akart volna a felvetett kérdésre, de valószínű, hogyha valamelyik azt felelte volna, hogy a feladott időbeli körülmények és területi viszonyok mellett egy főből álló járőr, a fennálló szabályok szerint, fogolykiszéretre nem vezényelhető, vagy jóváhagyta volna a kegyelmes úr, vagy ha még ezután is fenntartotta volna a kérdést, talán helyben hagyta volna azt, hogy a passzív ellenállást tanusító fogolynak a lábát is összebilincselni és — lovas járőről lévén szó — a foglyot magára bagyja a csendőr pedig visszavágtat a legközelebbi elhagyott lakott helyig s onnan segélyt vagy kocsit hoz a fogoly tovább szállításához. Ennek a két feleletnek egyike vagy jóváhagyást vagy magyarázatot vont volna maga után bizonyosan, annál is inkább, mert az ezeken kívüli még azt az egyetlen lehetőséget, hogy az összebilincselte foglyot a lovára teszi fel a csendőr s úgy szállítja addig, míg más alkalmatossághoz juthat, egy magányos csendőrtől nem lehet keresztülvihetőnek tekinteni.

Akkurátusan a fentebbiek szerint maradt adós a magyarázattal a Cs. L. egyik közeli számában meg-

jelent «Az erélytelenség» című közleménynek a szerzője is.

Erős kritikát gyakorol ama bizonyos őrsparancsnok erélytelen eljárása felett, de tollban felejtette a vonatkozó magyarázatot, holott — azt hiszem ebben mindenki egyetért velem — a kritika csak úgy ér valamit, ha egyidejűleg kellő magyarázattal kísérjük és jövőbeni mihez tartásul egy- vagy többféle módon megjelöljük, hogy mi lett volna a helyes eljárás.

Nem akarok a közlemény előttem ismeretlen szerzőjével polemikába boesátkozni. Ez haszontalan idő- és munkapazarlás volna. De nem akarok az illető őrsparancsnok védőjévé sem szegődni. Egyrészt azért nem, mert eljárásának a *gyilkos öngyilkosjelölttel* szemben követett része, nem szorul védelemre, másrészt azért, mert a tennivalókban igen kevés válogatni valója lévén, a mit tennie lehetett volna, azt nem annyira erélyességgel, mint inkább leleményességgel érhetette volna el.

Mielőtt azonban a különféle tennivalók magyarázatába bocsátkoznám, elemezzük kissé azt a bizonyos erélyességet.

A «csendőr» elnevezés maga is az erély szimbóluma.

Számtalanszor tapasztalhatjuk, hogy adott esetben egy pár szó: *Küldjétek a csendőrt* — vagy: *hírvétek a csendőröket* — már észrevehető hatással van; a csendőr személyes megjelenése pedig, legtöbb esetben végét veti a szándékolt vagy megkezdett büneselékmeny vagy törvényellenesség folytatásának.

Az erélyesség tehát meg van, nem kell valahonnan előteremteni, csak érvényre kell juttatni vagy legroszabb esetben fokozni kell a fellépés helyes megválasztásával és komolyságával.

A csendőreinek minden szolgálata erélyt vagy fokozott erélyt kíván, ahhoz képest, hogy minő és kivel szemben alkalmazandó a szolgálati eljárás. Csupán a hulláőrizeti szolgálatban, magával a hullával szemben nem kell erélyesség, mert az sem aktíve, sem passzíve nem fejt ki ellenállást.

De igen kevés erélyesség kifejtésére volt szükség a megkritizált esetben is. A mire pedig szükség volt, azt az illető őrsparancsnok megközelítőleg kifejtette.

Az a megnevezett gyilkos ugyanis, mindjárt az őrsparancsnok megjelenésekor az első felszólításnál megszólalt, bemenekült a szobába, magára zárta az ajtót és kijelentette, hogy szándékát már végrehajtotta, tovább nem bánt senkit, életével leszámolt, élve meg nem adja magát, mert öngyilkosságot fog elkövetni.

A gyilkos tehát nem tetteles, hanem passzív ellenállást tanusított és az őrsparancsnok az imént idézett kijelentések után már nemcsak gyilkossal, hanem ugyancsak az illető személyében egy határozott szándéku

Vizes lábak

ellen csak egy védekezhetünk, ha bakancsot, csizmát a rég bevált
isoláló hatású **CAMPOLIN** törvényileg védett vízhatlan bór-
kenőccsel kenjük. — Kérjen prospektust az egyedüli gyártója:

Krayer E. és Társa osztrák, Budapest, V. kerü-
lot, Váci-ut 34. szám.

Fiók: V. ker., Váci-ut 6. és IV. ker., Királyi Pál-utca 20. (Kálvin-tér
mellett). III. ker., Flórián-tér 18. sz. Ujpesten: Árpád-ut 40. szám.

Temetőben táborozó csapatok Csikszeredán.

öngyilkos-jelölttel állott szemben, s így nem volt más választása, mint vagy erőszakolni a dolgot és a Szervezeti utasítás 12. §-ának 2. pontja értelmében agyonlőni az öngyilkosjelöltet, vagy erélyes beavatkozással — mint később tényleg megtörtént — siettetni a kijelentett öngyilkossági szándék végrehajtását, esetleg bevárni azt, míg amaz önként végrehajtja magát a halálos ítéletet.

A végeredmény tehát mind a három esetben ugyanaz lett volna: a gyilkos halála.

Úgy látszik azonban, hogy az őrsparancsnok talán humanitásból, esetleg abból a csendőri felfogásból, hogy a gyilkost mindenáron az igazságszolgáltatás kezébe juttassa, masként gondolkodott — még pedig, számtalan megtörtént esetből ítélve, helyesen gondolkodott egy negyedik eshetőség felett — hogy t. i. miként lehetne élve elfogni a gyilkost.

Ismeretett eljárásából következően, kétféleképen is remélhette az őrsparancsnok ennek az eshetőségnek a bekövetkezését avagy kikerülését.

Köztudomású, hogy elhatározott öngyilkos-jelöltek, különösen a közös akarattal meghalni készülők közül az utolsónak maradó, igen sok esetben visszavetett a haláltól s bár tudja, hogy büntetés vár rá, még is itélkezik, még ez a büntetéstől való félelem sincs rá olyan hatással, hogy a szándékolta öngyilkosság végrehajtására késztesse.

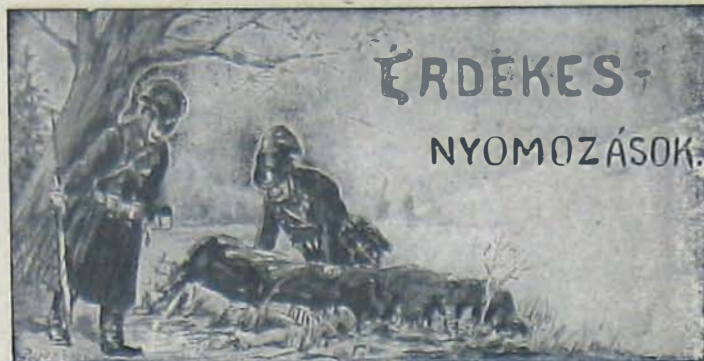
Mint hogy pedig ennek az öngyilkos-jelöltnek az előbbemlitett közleményben leírt viselkedése, hozzátartozójával és ismerőseivel való érintkezése stb. mind arra mutattak, hogy ő még szeretett gondolkodni, az őrsparancsnok majdnem jogosan hihette, sőt remélhette azt, hogy mennél tovább gondolkodik az öngyilkos-jelölt, annál jobban visszavetett a halál gondolatától, mert nem lehetetlen, hogy az említettekkel való érintkezés felébreszti benne az élethez való ragaszkodást.

Ez az egyik eshetőség.

A másik eshetőség az, a mit az ismétlődő pisztoly lövésével az őrsparancsnok meg is kísérelt: elzárni az öngyilkos-jelöltet az öngyilkossághoz használandó eszközöktől.

Előttünk, akik már az eset befejeződése után bírálhatjuk a dolgot, nem látszik épen lehetetlennek, de kevés reménnyel biztató lehetőség mind a kettő. De azt sem tekinthetjük kétségesnek, hogy az őrsparancsnok előtt, akinek módjában volt emberét minden tekintetben megfigyelni, biztatóbb lehetősége volt egyik vagy másik eshetőség bekövetkeztetésére iránt.

(Vége következik.)

A megbízható alkalmazottak.

Írta: V.

A közszolgálatban álló alkalmazottaknál legfontosabb kellek a megbízhatóság. Mindenesetre fennáll ez a magánalkalmazottakra is, de már ezeknél a megbízhatatlanságnak ritkábban van a közre is kibató olyan káros következménye, mint az előbbieknél, mert a magánalkalmazottaknak nincs is annyira alkalmuk mást, mint munkaadójukat megkárosítani, míg ellenben a közszolgálatban levők, kik a közérdeket vannak hivatva szolgálni, ha nem megbízhatók, állandóan veszélyeztetik azt.

Hogy tehát a közérdek sértetlensége már eleve biztosítottassék, a törvény megköveteli, hogy minden közszolgálatba lépő egyén mindenképp erkölcsi magaviseletét hatóságilag beigazolja; szolgálatba lépésekor szolgálati büségesküt is tesz, sőt ismernie kell az alkalmazottnak a törvény fokozott szigorát is, mely szerint az erkölcsbe vágó, de különösen haszonlesésből eredő legkisebb cselekmény is állásvesztéssel jár. Ezek az óvintézkedések mind arra irányulnak, hogy a közérdek mindenképp feltétlenül biztosítva legyen. Mindenesetre ezen szigorú óvintézkedésekkel kapcsolatosan a közszolgálatban álló alkalmazottak, jelen és jövő jólétéről is a lehetőségig gondoskodva van, hogy egyrészt rendes körülmények között az anyagi kényeszer ne sodorhassa őket hűnbe, másrészt pedig, hogy a biztos megélhetésüket és jövőjüket feltsék s ne ragadtassák magukat még alkalomadtán sem büncselekmények elkövetésére.

Ennyi óvintézkedés mellett az ember joggal feltételezheti, hogy ezen kiváló egyének, mint közszolgálatban álló alkalmazottak megbízhatóságához kétség sem fér más annál inkább sem, mert a felsoroltakon kívül az illetők még ellenőrzés alatt is állanak, mely szigorú és könyörtelen, no meg általában a társadalom sem elnéző, sőt soha ki nem engedtelhető szigorú ítéletet szab neki.

HEGEDŰ

remek felszereléssel
10-12-15 20 korona
a legjobb minőségben az egész országban olismert elsőrangú magyar hangszerterelőpen

Reményi Mihály-nál szerezhető be Budapesten, Király utca 58. sz.

Minden hangszerrel külön árjegyzék kérésre.

HARMONIKA

10-12-15-20 korona
Anomabb 2 soros 30-40-50 kor.

GRAMOPHON

40-50-60-70 korona
legén. acél drámázerkezettel

Deszkából épült sátoztábor Hágóiálján.

az eltévelyedettek fölött s mégis — bár ritkán — fordulnak elő esetek, mint azt az alábbi is mutatja, hogy a közszolgálatban álló egyének is megfélemlenek magukról és követnek el bűncselekményeket, melyek által nemcsak magukat teszik tönkre, hanem szegényt hoznak intézményükre és kártársaikra is.

A háború okozta nagy drágaságot mindenestre a megszabott fizetést élvező közszolgálatban álló egyének érzik legjobban, kik jövedelmüket nem fokozhatják a drágaság arányában: ennél fogva, ha tisztességesen meg akarnak élni, igényeiket kell leszállítaniok, mi azonban egysesknél nem oly könnyű dolog, mert amilyen hamar megszokja az ember a jót, ép oly nehezen tud arról lemondani s ha egyik-másik ily egyénnek nincs magánvagyon, melyből az igényeit kielégítheti, legjobb esetben adósságba keveredik, könyvelőiek pedig még bűnre is vetemednek csak azért, hogy a megszokott jólétüket valameddig biztosítsák.

Am lássuk az eseményt:

A kevevárai üzletemberek, 1915. év őszétől kezdve szomorúan tapasztalták, hogy vasuton érkező minden árujuk többé-kevésbé meg van dézsmálva s bár a folyton ismétlődő esetek fölött zúgolódtak, — a báborúra való tekintettel — megadással türték sérelmeiket s panasza sem mentek.

Sértettek öme türelmes hallgatása csak fokozta a tolvajok bátorságát s biztatólag hatott rájuk, minek természetes következménye az érkezett áruk további fosztogatása lett, mert a tettesek már úgy vélték, hogy az érdekeltek észre sem vették a hiányokat.

Múlt évi október 7-én azonban már el nem hallgatható lopás történt a jelzett vonalon; ugyanis K. F. kevevárai lakos a kevevárai vasuti állomás raktárában elhelyezve volt személypodgyászának átvétele alkalmával észrevette, hogy annak egyik sarka fel van nyitva. Miután a csomagban nagyobb értékű ékszerek voltak elhelyezve, azt ott nyomban megvizsgálta, és nem kis meglepetésére megállapította, hogy mintegy 1200 korona értékű ékszere eltűnt.

A káros — ijedtségéből felocsudva — nyomban az őrsre ment, hol panaszát — az ékszerek részletes leírása mellett — megtette, mire nyomban megindult a nagy-szabásu nyomozás.

Gyukits Ferencz kevevárai járásörmester, mint a nyomozás vezetője, úgy vélekedett, hogy mivel a podgyászhoz a vasuti alkalmazottakon kívül más nem férhetett, a tettest is azok között kell keresnie, de mert a csomag több állomáson átrakatott, a lopásról az érdekeltektől állomások csendőrségét, illetve rendőrségét is értesítette, míg helyben folytatta a további nyomozást, mely alkalmával tudomására jutott, hogy még tizenhárom kevevárai kereskedő sérelmére történtek rövid időközben

vasuti lopások, mintegy 6500 korona kárértékben, melyekről a károsok addig panaszt nem emeltek.

Ezen újabb panasztételek után a járőr az állomásfőnök hozzájárulásával a raktári személyzet kikérdezéséhez fogott. Gyukits járásörmester F. M. raktárnok-helyettesétől megtudta, hogy D. F. kisegítő málházót egyizben tettenérte, midőn egy pezsgősládát felbontott s abból egy üveg pezsgőt kivett, s a ládát újból leszegezte, azonban midőn észrevette, hogy tettenéretett, a pezsgőt visszahelyezte.

A raktárnok-helyettes ezen észleletét a járőrrel azzal a megjegyzéssel közölte, hogy nem tartja kizártnak, hogy a jelen lopást is esetleg az illető málházó követte el, vagy legalább is részes benne.

Miután a járőr a helyszínen egyéb kiinduló pontot felfedezni nem tudott, D. F. málházó — ki az állomásról távol volt — felkutatására indult, s miután nevezett sem a lakásán sem pedig a községben egyébutt fel nem találta, ellene gyanuja mindinkább erősödött, mindazonáltal a nevezett lakásán megtartott házkutatás legkevésbé sem vezetett eredményre, ami azonban a járőr szolgálati buzgóságát csak fokozta.

D. F. málházó még aznap este, midőn a sötétség leple alatt haza akart térni, a lesben állott járőr által őrizetbe vőtetett s kikérdezése folyamán tanuk jelenlétében beismerte, hogy a kevevárai tizenhárom kereskedő sérelmére elkövetett lopásokat, kilencz vasuti alkalmazott — közte vasuti raktárnok, fékező, váltóór, helyettes-raktárnok és vasuti éjjeli-őr — társával, ő követte el.

Eme vallomás után a járőr a D. F. málházó által megnevezett vasuti alkalmazottak kikérdezéséhez készült, majd pedig a bűnjelek után érdeklődött, miközben a magukat hümszónak érző vasutasok lázasan buzgózkodtak a bűnjelek megsemmisítésében, mi nagyrészen sikerült is, mert az illetőknél, a kikérdezés után megtartott házkutatásoknál alig volt valami feltalálható, mert a bűnjelek nagyrészt — mint később kiderült — értékesítették, míg egyes élelmi és élvezeti cikkekkel felhasználták s csak itt-ott volt egy-egy nagyobb tárgy, mint például: kályha, szobatorokör, bordók stb. feltalálható, melyek beszerzését igazolni nem tudták.

A tárgyakban sokat nem válogató s jól élni szerető társaság csak hosszas kikérdezés után, midőn már egyes bűnjelek is előkerültek, kezdett egyet-mást beismerni s csakis akkor, midőn egyes tételeknél a bűnjelt is oda állította a járőr, mely eljárásokból kétséget kizáróan kitűnt, hogy rátermett tolvajok, kikből az önérték teljesen kihalt, miből kifolyólag a járőr főfeladata a bűnjelek előkerítése volt.

Nem könnyű munka a bűnjelek előkerítése. Tudja ezt minden nyomozó. Még a kezdő tolvaj is igyekszik

Ingyen rum

ot sohasem itunk. Azonban olcsó és kitűnő rumot itatunk mindenki, aki kiválóan finom rumesszenciámból háziilag készít. 1 üveg 1-20 kor. használati utasítással, amelyből 1 liter legkiválóbb rum állítható bárki által elő. Legkevesebb 6 üveg küldetik postán hármentes küldéssel 7-20 kor. ért. 12 üveg rendelésnél 1 üveg ajándék. Pontos levélezim: Cza. ch. Zs. Cornél gyógyszerész, Szabadka/A., szegedi kapu. Szat. Antal gyógytár.

legénységétől 21 korona 30 fillér, végül Biró Sándor diósgyőri őrsbeli alörmestertől 5 korona 80 fillér, a vak katonák javára; Vilies Csedomir felsőkaboli őrsbeli szakaszvezetőtől 12 korona 30 fillér, a háborúban elesettek árvái javára, végül Murányi Sándor 2. oszt. őrmester gyűjtése a rokkant katonák javára 16 korona. Balázi Lajos 2. oszt. őrmester a háborúban elesett csendőr özvegyek és árváinak 28 korona. Az adományokat rendeltetési helyére juttattuk.

Dicsérő elismerés. Magyar Ferencz, VI. számú csendőrkerületbeli alörmesternek, a Bánát körletparancsnokság, a báború folyamán a batárvédelmi szolgálathoz, az ellenség előtt teljesített kitűnő szolgálataiért, okiratban, dicsérő elismerését fejezte ki.

Kérelmek. A garamszentandrási őrsparancsnokság arról értesít, hogy a múlt évi december hó 8-án, egy csalánszámba tartva az őrsparancsnokság czimére postán, szállítólevél nélkül, egy pár új nyári boxbőr csizma küldetett. Sem az oltani postabivatalban, sem pedig a csomagról a feladási hely nem volt megállapítható, csupán a csomagon levő kéreppapíron egy csendőrségi bélyegző már kibetűzhetlen maradékai látszanak. Minthogy az említett őrsparancsnokság nem tudja, hogy a csizma honnan és ki számára küldetett, ez uton kéri a feladót, hogy ezt vele közölje.

Depner Mihályné holtövényi (Fogarasz megye) lakos panasolja, hogy legutóbb a felsőmocsai őrsparancsnoksághoz beosztva volt népfőlkelő férjéről, a románok betörése óta birt nem kapott. Ez uton kéri tehát mindazokat, a kik férje sorsáról valamit tudnak, hogy ezt vele tudatni szíveskedjenek.

Izsák Lipótné alsóilosvai (u. p. Csicsókeresztúr, Szolnok Doboka megye) a legutóbb a kecskelábi havason csendőrségi szolgálatot teljesített népfőlkelő férjéről, múlt évi augusztus hó 28. óta nem kapott birt. Ez uton kéri mindazokat, akik sorsáról felvilágosítást adni tudnának, hogy azt vele közöljék.

Lénárt György ungvári lakos, Lénárt András nevű csendőr fiától ezelőtt mintegy két hónappal kapott legutóbb birt, Topánfalva Feketevölgyről. Nevezett kéri lapunk azon olvasóit, a kik fia hollétéről vagy sorsáról valamit tudnak, hogy azt vele tudassák.

Fekete Pál alörmester a hóggyézi őrsről (Tolna megye) kéri Zadravecz Bál alörmestert, a ki 1910. évtől 1913. évig a cs. és kir. 7. vartüzér zászlóaljnál vele együtt szolgált, hogy czimét vele egy fontos okból mielőbb közölje.

KÜLÖNFÉLÉK.

Mérgező gázok. Sokszor előfordult a báború folyamán, hogy a gránátok felrobbanása után a közelben tartózkodó személyeken a báborozott és veszélyes mérgezés jeleit lehetett észlelni. A modern robbanószerek ugyanis mérges és fojtó gázokat (azénasav, azénnoxid) fejlesztenek. A gránátok felrobbanásánál rendkívül mérgező, az úgynevezett nitrozus gázok fejlődnek, a

melyeknek az ipari mérgezéseknél is rendkívül jelentős szerepük van. Különös figyelmet érdemelnek még azok a mérgezési esetek is, a melyeket az ólomlővedékek idéznek elő. Épenséggel nincs kizárva ugyanis az a lehetőség, hogy a testbe jutott és ott bentmaradt ólom puskagolyók bizonyos körülmények közt oly jelenségeket okoznak, a miket különben csakis az ólommérgezéseknél tapasztalhatunk. A modern sebészet az utóbbi időben mégis a mellett foglalt állást, hogy a testbe jutott puskagolyót, ha a beteg testében különös és veszedelmes jellegű elváltozásokat nem okoz, nem okvetlen szükséges kioperálni. Ha azonban az ólommérgezés tüneteinek mutatkoznak, akkor a golyónak a testből való eltávolítása elkerülhetetlenül szükséges.

Orosz igazságszolgáltatás. Vannak még igazságos bírók! — de nem Oroszországban. Az orosz lapok egy nagyarányú pörről tudósítanak, melyet a czár sógora, Mibajlovics Sándor nagyherceg Lvov herceg ellen indított. Ketten együtt ugyanis az Uralban nagy földbirtokot és bányákat szereztek, melyeknek a kihasználására társaságot alapítottak, azonban a kormány a társaság működésére nem adott engedelmet Nyilván ügy történt, hogy a kormányt erre az álláspontra a nagyherceg bírta rá, a ki megbánta, hogy belement az üzletbe. Mikor aztán a kérelmet a kormány elutasította, a nagyherceg több millió koronás követelést támasztott Lvov herceg ellen és bepörölte. Lvov érdekeit ugyan a legnevesebb orosz ügyvédek védték és kétségtelen volt, hogy a nagyherceg követelése teljesen alaptalan, a moszkvai törvényszék azt mégis megítélte. Az ítélet nagy feltűnést keltett, azonban hiába interpelláltak miatta a dumában is, a kormány még csak választ sem adott az interpellációra.

Az angol hadsereg élelmezése. Az Angliában uralkodó élelmiszerhiány már az angol hadseregben is jelentkezik. Megtalált naplókban és levelekben szaporodnak a panaszok a hiányos és rossz táplálkozás dolgában. Megnyilvánul ez a panasz egy, a 2. Canterbury-zászlóaljhoz tartozó szeptemberben elesett újzeelandi katonának naplójában is, a mely április 27-én ezt mondja: Még nem kaptunk zsoldot és legtöbb bajtársam azt hiszi, hogy a nekünk járó élelmezési részt nem kapjuk meg teljesen. Már egész nyíltan morognak. Junius 25-én: Az élelmiszerek ma is nagyon szükségesek voltak. Egynegyed kenyér, 28 gramm vaj, 55 gramm sajt és egy szelence gyümölcsíz bat emberre 24 órára. Junius 4-én: Az adagot ismét megrövidítették. Szeptember 14: Vízadagunk ma megint nagyon kicsiny volt. Szeptember 18: Reggelire csak egy kis vizet osztottak szét. A napló itt megszakad; írója szeptember 20-án elesett. Éppen ebben az időben a vízhiány a megszállt Somme területen súlyos nehezéssé fejlődött az angol és francia hadsereg számára.

Tudomány és hadviselés. A németek organizációs képességének egy újabb bizonyítéka, hogy a báború szolgálataiba állították a front különböző pontjain az egyes csapattesteknél hadhivonult geológusok szaktudását is. A nyugati fronton már régóta rendszeresen működik Pbilipp greiswaldi egyetemi tanár vezetése alatt egy geológiai vezérkar, melynek instrukciói, különösen vasutak, vízvezetékek építésénél, aziklák robbantásánál voltak fontosak és a fedezékek, valamint a többi védelmi művek helyének megállapításánál is nagy szerepet játszottak.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol, ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

Jászkún vitatkozók. Alórmesterekre a Laktanya-szabályok 107. pontja (helyesbítettett 1916. évi Cs. R. K. 5. sz.) népfőlké-
lőkre a Szolg. szab. illetve az esetleg kiadott külön rendelet mérvadó.

P. J. Miksavár. Hadisegélyre nincs igénye.

1881. 1. Rendszeresítése folyamatban van. 2. Türelem, az is meglesz.

F. J. A megszakításra való tekintet nélkül illetékes, ha összes szolgálati ideje a hat évet meghaladja.

Magyarok győzelme. 1. Alórmesterré. 2. Egyelőre a meg-
élhetés javítására nézve történik intézkedés. 3. Eltartási illeték fejében havi 36 korona; ezenfelül minden 8 éven aluli gyermek után havi 12 K.

K. R. Ha nyilatkozatát visszavonja, megkísérélheti.

Sz. alórm. Gödöllő. 1. Kérheti, indokolás nélkül. 2. Jelenleg az erdélyi portyázó századnál; nyugdíja a békkési adóhivatálnál van kiutalványozva.

V. N. M. 300. 1—2. Olvassa el a közigazgatás vezetésére vonatkozó Határozványok II. fejezet, 7, 8. és 9. pontjait.

Tp. 423. 1. Kivételes esetekben, ha mint szakaszparancsnok az ellenséggel szemben kiválóan vitéz magatartást tanúsítottak. 2. Igen.

Bodrogszerdahelyi őrs. Nem tudunk róla.

O. S. határszél. Igénye van.

S. G. Közseg. Forduljon levélben a Vöröskereszt-egylet hadifoglgyokat gyámolító és tudósító hivatalához Budapest, IX., Üllői út 1. 2. Kérelmét szolgálati uton adja elő. 3. Tartalékos és népfőlkelő legénységnek engedélyre nincs szüksége.

T. Gy. Nagyvárad. Budapest, IX., Üllői-út 55.

Tesivér. A csendőrség állományába való felvétel vagy át-
helyezés, a háború alatt szünetel. A csendőrség létszámának notaláni kiegészítése esetén, a legénység a jelentkezésre fel fog szólíttatni.

Erdély. Szülei nevében folyamodjon a m. kir. belügyminisz-
ter úrhoz.

V. J. Kérelmét szolgálati uton adja elő.

105. A rang megállapítására nézve a kinevezés napja, a főlé-
és alárendeltségi viszonyt illetőleg pedig a Szolg. szab. I. Rész, 53. pontja mérvadó.

Havasli virág. Lapunk múlt évi 34. számában «H. A.» jelige
alatt adott válaszban kérdéseire feleletet talál.

Fészekrakás. Kérelmét nem teljesíthetjük.

Torony. 50. Olvassa el a Szolg. szab. I. Rész, 51. és 53.
pontjait.

Szepesi népi. 1. Igen. 2. Nincs tervbe véve. 3. Forduljon
szakaszparancsnokokhoz. 4. Töt nyelven nem jelenik meg.

F. A. A gallérszomszónány színe az eddigivel azonos.

Kiváncsi. Nem.

81. 1. Nézetünk szerint: nem. 2. A tényleges bevonulás idő-
pontjában érvényes beoszlás szerint.

A. Gy. Tp. 77. Folyó évi 3. sz. lapunk «Hirek» rovata alatt
közöltük.

K. Sorsjegyei nem nyertek.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások:

Ő császári és apostoli királyi Felsege legkegyelme-
sebben adományozni méltóztatott:

a hadidiszitményes 3. oszt. katonai érdemkeresztel:

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elis-
meréseül:

Besser Béla, egy népfőlkelő csendőrszázalójnál be-
osztott VII. csendőrkerületbeli csendőrfőhadnagynak;

elrendelni méltóztatott, hogy

a legfelsőbb dicsérő elismerés ujjolag tudtul adassék:

az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatai elis-
meréseül:

Berényi Béla, egy csendőr záróvonalnál beosztott
V. számú csendőrkerületbeli csendőrfőhadnagynak;

a legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék:

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása és
kitünő szolgálatai elismeréseül:

altorjai Lőrincz Ignác, IV. csendőrkerületbeli csendőr-
alezredesnek;

az ellenség előtt teljesített kitünő szolgálatai elis-
meréseül:

Orbán László, egy portyázó különítménynél beosztott
II. csendőrkerületbeli csendőrfőhadnagynak;

adományozni méltóztatott:

*a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem
szalagján:*

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességkü
szolgálataik elismeréseül:

Hegyesi Sándor alórmesternek, a III., Szikszai István,
Hornyák Illés, Lauf Károly, Takács József és Tóth
József alórmestereknek, a IV., Kulcsár Ferencz aló-
rmesternek, a VI. számú csendőrkerületben.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsege által erre fel-
hatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt teljesített vitéz magatartásuk el-
ismeréseül:

Csúz, Rheuma, Köszvény

amely sok ezer hálaírat és orvosi vélemény szerint biztos hatású háziszser. — Eredeti tégely ára 2 korona.
Egyedüli készítő: Szenthe Lajos Patrona Hungaricæ gyógyszerháza, Budapest, Damjanich-utca 2. szám.

esetén próbálja meg a világhírű
erősített **CAPCINE (Paprika)** kenőcsöt

a bronz vitézségi érem:

Ghis János alörrmesternek, VII. számú csendőrkerületben:

a koronás vas érdemkereszt a vitézségi érem szalagján:

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálatai elismerésül:

Spitznagel János alörrmesternek, a VI. számú csendőrkerületben.

Részesítettett:

a m. kir. belügyminiszter urral egyetértőleg:

1916. évi november hó 1-ével:

évi 400 korona korpótdíjban:

Nevelits Kálmán százados, a VIII. számú csendőrkerületben.

Kineveztetett:

a m. kir. belügyminiszter urral egyetértőleg:

1917. évi január hó 1-ével:

csendőrrésztörőmesterré:

Sándor Gábor, VIII. számú csendőrkerületbeli 1. oszt. őrmester.

Előléptettek:

1. oszt. őrmesterré:

1916. évi október hó 1-ével:

Kuluncsich Jakab, II. sz. csendőrkerületbeli 2. oszt. őrmester:

1916. évi november hó 27-ével:

Husi Lajos és Lusztig Sándor, a VIII. sz. csendőrkerületbeli 2. oszt. őrmesterek:

1917. évi január hó 1-ével:

Matyus Károly és Heiszler József, V. sz., továbbá Vén János, VIII. sz. csendőrkerületbeli 2. oszt. őrmesterek:

2. oszt. őrmesterré:

1916. október hó 1-ével:

Pálfy Miklós és Deheleán János, II. számú csendőrkerületbeli alörrmesterek:

1917. évi január hó 1-ével:

Bence Sándor és Barta Miklós, I. számú, továbbá Kara Lajos, III. számú, végül Lehocz József, V. számú csendőrkerületbeli alörrmesterek:

alörrmesterré:

1915. évi december hó 2-ával:

Darabos Lajos, III. számú csendőrkerületbeli csendőr:

1916. évi december hó 15-ével:

Ericz György és Draszó György, V. számú csendőrkerületbeli csendőrök:

1917. évi január hó 1-ével:

Csölle István és Vass Lajos II., II. számú csendőrkerületbeli vezetők, továbbá Harmati Sándor, Grozsony Valér, Tomasák Károly, Kovács György, Tumó István, Tuba Lajos, Tóth Gábor, Báka Mihály, Molnár Sándor János, Kollár Péter, Albert Mihály, Kristály András, Szemerédi Pál, Antal Miklós, Bálint Ferencz II., Kucsera Miklós, Körmendi Mihály, Bertók Pál, Tóth Gergely, Csüllög Mihály, Galucz János, Muresán Mihály, Grósz Károly, László Sándor, Udvari József, Nagy György Bálint, Adamovics Károly, Vasadi László, Szigeti István, Bata Mihály, Pap János III., Gyapjas István, Kiss József I., Klusóczki Imre, Gyurkovics Benedek, Bogosi Gyula, Zalka János, Urbanecók János, Klepp Gyula, ugyancsak II. számú, végül Nemes Ferencz és Szabó Pál, VIII. számú csendőrkerületbeli csendőrök.

Lovaglári jutalomdíjban részesítettettek:

a II. számú csendőrkerületben:

Kamondi Antal alörrmester 7 darab, Lovas János 2. oszt. őrmester 2 db;

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra

Családi házak és telepek létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153-44. szám. —

Alaptőke 2.000.000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás ellenében.

Külföldi pénznemek vétele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő leköltése mellett helyeznek el intézetünkönél, 6% (hat) betéti kamatot fizetünk (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékbetéti után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási időt ki nem kóti, 5% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.)

Előleget nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki intézetek részvényeire.

Személyi kölcsönöket folyósítunk kezeség mellett vagy jelzálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett. Utalványok, intézvények és chequék beszedését vállaljuk igen mérsékelt költségek felzárkításával.

Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

a III. számú csendőrkerület állományában:

Kiss István I. járásörmester és Krokker János alörmester 2—2 db;

a VI. számú csendőrkerület állományában:

Tótiván Ignác 2. oszt. örmester 3 db, végül

a VIII. számú csendőrkerületben:

Márkus Mihály alörmester 2 db 10 koronás aranyból álló jutalomdíjban részesítettek.

Házasságra léptek:

a m. kir. I. számú csendőrkerület állományában:

Zsoldos József 2. oszt. örmester, Debreczeni Kamillával, 1916. évi december hó 14-én, Kolozsváron;

a m. kir. III. számú csendőrkerület állományában:

Wufka Ernő hadnagy, Jakab Sári Erzsébet úrbölgygyl, 1916. évi december hó 5-én, Rimaszombaton;

Szatmári Ferencz, 2. oszt. örmester, Teibert Annával, 1916. évi december hó 7-én, Bácsstovároson;

a V. számú csendőrkerület állományában:

Kovács Sándor I. 2. oszt. örmester, Zimányi Évával, 1916. évi október hó 29-én, Privigyén;

Mészner József 2. oszt. örmester, Amner Eugénia Rózával, 1916. évi október hó 19-én, Nagytapolcsányban;

a m. kir. VI. számú csendőrkerület állományában:

Tóth Ferencz 1. oszt. örmester, Simonfi Rózával, 1917. évi január hó 4-én, Kolozsváron;

Móricz József 2. oszt. örmester, Móricz Máriaival, 1916. évi december hó 9-én, Mágócsón;

a VIII. számú csendőrkerület állományában:

Kovács József 2. oszt. örmester Lázini Rózával, 1916. évi október 21-én, Csengersimán.

VISZKETEGSÉG

bőrbeaj, sömör és rühesség ellen az egyetlen biztos szer a

„FEKETE ZSIR”

Kis doboz 3 korona, nagy doboz 5 korona használati utasítással. A pénz előleges beküldése esetén postaköltséget nem számítok. Basch T. gyógyszerésznél, Csantavér, Bács megye.

A világ legjobb harmonikái

Orgonahangu, 2 váltóval 7 K, finom 9 K. Csodásan erős hangú, 3 igaz váltóval 15 K. Egész zenekari hangú 4 igaz váltóval 20 K. Erős acél hangok 18, 20, 25, 40 K. Finom kétsoros harmonikák, háromsorosak, grammatikus hangok is készülnek.

Gramofon

Csodásan erős, tiszta hangú beszélőgép 40 K, nagy „Union” szerkezettel 50 K. — Legszebb hanglemezek az összes dalok, zenék, operák, tréfás előadások stb. 80 fill.-től 4 K-ig. Javítási műterem.

Arjegyeket az összes hangszerekről ingyen küld

MOGYORÓSSY GYULA

királyi szabadalmazott hangszergyár

Budapest, VIII., Rákóczi-út 71. szám.

Hirdetmény.

Ezennel közhirrét tétetik, hogy a Magyar Királyi Szab. Osztálysorsjáték (XXXVII. sorsjáték) 6. osztályának huzásai f. évi február hó 14-től márczius hó 13-ig tartatnak meg, még pedig a következő napokon:

február 14, 15, 16, 17, 19, 20, 22, 23, 24, 26, 27, márczius 1, 2, 5, 6, 8 és 13-án.

A huzások a négy első napon 1/2 órákor, a többi napokon 9 órákor kezdődnek és a magyar királyi ellenőrző hatóság és kir. közjegyző jelenlétében nyilvánosan történnek a M. kir. szab. Osztálysorsjáték huzási termében. A sorsjegyeknek a 6. osztályra való megújítása ajándékterv szerint, minden igény különbeni elvesztésének terhe alatt 1917. évi február hó 7-ig eszkozlendő.

Budapest, 1917. évi január hó 28-án.

M. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósa,
Tolnay. Hazay.

SZÁNTÓ JÓZSEF

19 éve szállit kerékpárt, beszélőgépet, varrógépet, gummikat és felszereléseket az egész ország csendőrségének. Ellsmerő levelem ezerszámbra vannak. — Pontos cím:

SZEGED, VÁROSI BÉRPALOTA.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

Téli felszerelési szükségletét igyekezzék mindenki sürgősen beszerezni, mert az árak folyton drágulnak.

Nagy készletei k folytán nálunk előnyösen vásárolhat.

Újonnan rendszeresített

6 és 13 m/m széles

ezüst gallér sujtás, kard és kardkötő,

valamint

selyem csillagok

nálunk már jutányosan beszerezhetők.